Downloaded via the EU tax law app / web

62010CJ0347
TEISINGUMO TEISMO (didžioji kolegija) SPRENDIMAS

2012 m. sausio 17 d. (*1)

„Darbuotoj? migrant? socialin? apsauga — Reglamentas (EEB) Nr. 1408/71 — Darbuotojas, ?darbintas Nyderland? kontinentiniame šelfe esan?ioje duj? gavybos platformoje — Privalomasis draudimas — Atsisakymas mok?ti nedarbingumo išmok?“

Byloje C-347/10

d?l Rechtbank Amsterdam (Nyderlandai) 2010 m. liepos 5 d. sprendimu, kur? Teisingumo Teismas gavo 2010 m. liepos 8 d., pagal SESV 267 straipsn? pateikto prašymo priimti prejudicin? sprendim? byloje

A. Salemink

prieš

Raad van bestuur van het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen,

TEISINGUMO TEISMAS (didžioji kolegija),

kur? sudaro pirmininkas V. Skouris, kolegij? pirmininkai A. Tizzano, J. N. Cunha Rodrigues, K. Lenaerts ir J.-C. Bonichot, teis?jai R. Silva de Lapuerta, K. Schiemann (praneš?jas), E. Juhász, G. Arestis, D. Šváby ir M. Berger,

generalinis advokatas P. Cruz Villalón,

pos?džio sekretor? L. Hewlett, vyriausioji administrator?,

atsižvelg?s ? rašytin? proceso dal? ir ?vykus 2011 m. birželio 14 d. pos?džiui,

išnagrin?j?s pastabas, pateiktas:

—

A. Salemink, atstovaujamo jurist R. E. Zalm,

—

Raad van bestuur van het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen, atstovaujamos I. Eijkhout,

—

Nyderland? vyriausyb?s, atstovaujamos C. M. Wissels ir M. Noort,

—

Graikijos vyriausyb?s, atstovaujamos S. Vodina, E.-M. Mamouna ir G. Karipsiadis,

—

Ispanijos vyriausyb?s, atstovaujamos iš pradži? B. Plaza Cruz, v?liau S. Centeno Huerta,

—

Europos Komisijos, atstovaujamos M. van Beek ir V. Kreuschitz,

susipažin?s su 2011 m. rugs?jo 8 d. pos?dyje pateikta generalinio advokato išvada,

priima š?

Sprendim?

1

Prašymas priimti prejudicin? sprendim? pateiktas d?l EB 39 ir 299 straipsni? ir 1971 m. birželio 14 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 1408/71 d?l socialin?s apsaugos sistem? taikymo pagal darbo sutart? dirbantiems asmenims, [savarankiškai dirbantiems asmenims] ir j? šeimos nariams, judantiems Bendrijoje, iš dalies pakeisto ir atnaujinto 1996 m. gruodžio 2 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 118/97 (OL L 28, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvi? k., 5 sk., 3 t., p. 3), iš dalies pakeistu 1998 m. birželio 29 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1606/98 (OL L 209, p. 1, toliau – Reglamentas Nr. 1408/71), I ir II antraštini? dali? išaiškinimo.

2

Šis prašymas pateiktas nagrin?jant gin?? tarp Nyderland? pilie?io A. Salemnik, dirbusio Nyderland? kontinentiniame šelfe esan?ioje duj? gavybos platformoje ir gyvenan?io Ispanijoje, ir Raad van bestuur van het l’Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen (Pagal darbo sutart? dirban?i? asmen? draudimo valdymo instituto valdyba) d?l pastarosios atsisakymo jam skirti nedarbingumo išmok?.

Teisinis pagrindas

Tarptautin? teis?

3

Jungtini? Taut? j?r? teis?s konvencijos, pasirašytos 1982 m. gruodžio 10 d. Montego B?juje (Jamaika), ?sigaliojusios 1994 m. lapkri?io 16 d., Nyderland? Karalyst?s ratifikuotos 1996 m. birželio 28 d. ir Europos bendrijos vardu patvirtintos 1998 m. kovo 23 d. Tarybos sprendimu 98/392/EB (OL L 179, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvi? k., 4 sk., 3 t., p. 260, toliau – J?r? teis?s konvencija), 60 straipsnyje „Dirbtin?s salos, ?renginiai ir statiniai išskirtin?je ekonomin?je zonoje“ nustatyta:

„1. Išskirtin?je ekonomin?je zonoje pakrant?s valstyb? turi išimtin? teis? statyti, leisti ir reglamentuoti statyb?, naudojim? ir eksploatavim?:

a)

dirbtini? sal?;

b)

?rengini? ir statini?, jei tuo siekiama 56 straipsnyje numatyt? bei kit? ekonomini? tiksl?;

c)

?rengini? ir statini?, kurie gali kliudyti išskirtin?je ekonomin?je zonoje naudotis pakrant?s valstyb?s teis?mis.

2. Pakrant?s valstyb? turi išskirtin? jurisdikcij? tokioms dirbtin?ms saloms, ?renginiams ir statiniams, ?skaitant teis? leisti ?statymus ir kitus teis?s aktus muitin?s, mokes?i?, sveikatos, saugumo ir imigracijos srityse.

<…>.“

4

J?r? teis?s konvencijos 77 straipsnyje „Pakrant?s valstyb?s teis?s ? kontinentin? šelf?“ numatyta:

„1. Pakrant?s valstyb? naudojasi suvereniomis teis?mis ? kontinentin? šelf?, kiek tai susij? su jo tyrimu bei jo gamtos turt? eksploatavimu.

2. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytos teis?s yra išimtin?s: jei pakrant?s valstyb? nevykdo kontinentinio šelfo tyrim? ar neeksploatuoja jo gamtos turt?, niekas negali imtis tokios veiklos, netur?damas pakrant?s valstyb?s aiškaus sutikimo.

3. Pakrant?s valstyb?s teis?s ? kontinentin? šelf? nepriklauso nuo jo už?mimo, nesvarbu, ar jis b?t? faktinis, ar fiktyvus, taip pat nuo bet kokio pareiškimo tuo klausimu.

<…>.“

5

Šios konvencijos 80 straipsnyje „Dirbtin?s salos, ?renginiai ir statiniai kontinentiniame šelfe“ nustatyta:

„60 straipsnis mutatis mutandis yra taikomas dirbtin?ms saloms, ?renginiams ir statiniams kontinentiniame šelfe.“

S?jungos teis?s aktai

6

Reglamento Nr. 1408/71 13 straipsnyje „Bendrosios taisykl?s“ numatyta:

„1. Laikantis 14c ir 14f straipsni?, asmenims, kuriems taikomas šis reglamentas, taikomi tik vienos valstyb?s nar?s teis?s aktai. Tokie teis?s aktai nustatomi remiantis šios antraštin?s dalies nuostatomis.

2. Laikantis 14–17 straipsni?:

a)

vienos valstyb?s nar?s teritorijoje pagal darbo sutart? dirban?iam asmeniui taikomi tos valstyb?s teis?s aktai, net jeigu jis gyvena kitos valstyb?s nar?s teritorijoje arba ?mon?s, kurioje jis dirba, buvein? juridiškai ?registruota ar veiklos vieta arba j? nusamd?s asmuo yra kitos valstyb?s nar?s

teritorijoje;

<…>.“

Nacionalin?s teis?s aktai

7

Pagal Sveikatos draudimo ?statymo (Ziektewet, toliau – ZW) 3 straipsn?:

„1. Pagal darbo sutart? dirban?iu asmeniu laikomas fizinis asmuo iki 65 met?, ?darbintas pagal privatin? arba vieš?j? teis?.

2. Asmuo, dirbantis ne Nyderland? teritorijoje, nelaikomas pagal darbo sutart? dirban?iu asmeniu, nebent gyvena Nyderlanduose ir jo darbdavys taip pat gyvena arba yra ?steigtas Nyderlanduose.“

8

?statymo d?l darbo ir užmokes?io pagal darbingum? (Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen, toliau – WIA), ?sigaliojusio 2006 m. sausio 1 d., 7 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad „pagal darbo sutart? dirbantis darbuotojas draudžiamas privalomuoju draudimu“.

9

Pagal WIA 8 straipsnio 1 dal? „šiame ?statyme pagal darbo sutart? dirban?iu darbuotoju laikomas pagal darbo sutart? dirbantis darbuotojas, kaip jis suprantamas pagal [ZW], išskyrus asmenis, kuri? statusas grindžiamas min?to ?statymo 4 straipsnio 1 dalies g punktu“.

10

Iš WIA 18 straipsnio 1 ir 2 dali? matyti, kad savanoriškuoju draudimu gali apsidrausti asmenys iki 65 met?, kurie n?ra laikomi pagal darbo sutart? dirban?iais asmenimis, kaip tai suprantama pagal ZW 3 straipsnio 2 ir 5 dalis, ir kuri? privalomasis draudimas pasibaig?s, gyvenantys už Nyderland? teritorijos rib? ir, pasibaigus privalomajam draudimui, dirba pagal ne ilgesn?s nei penkeri? met? trukm?s darbo sutart? su Nyderlanduose gyvenan?iu arba ?steigtu darbdaviu.

11

Pagal WIA 47 straipsnio 1 dal? apdraustasis ligos atveju turi teis? gauti nedarbingumo išmok?, jei pasibaig? laukimo terminas, nedarbingumas yra visiškas ir ilgalaikis bei apdraustajam netaikomas joks išmokos neskyrimo pagrindas.

12

Darbo nauding?j? iškasen? gavybos Šiaur?s j?roje sektoriuje ?statymo (Wet arbeid mijnbouw Noordzee) 3 straipsnyje nustatyta:

„1. Šis straipsnis taikomas darbuotojams, kurie n?ra apdrausti pagal [ZW] ar kuri? kit? atitinkam? Europos S?jungos valstyb?s nar?s teis?s aktuose ?tvirtint? sistem? ir kuri? darbo sutar?iai taikoma Nyderland? darbo sutar?i? teis?, bent jau privalomosios jos nuostatos.

2. Darbuotojas, d?l ligos negalintis atlikti savo darbo, turi teis? gauti Civilinio kodekso 7 knygos 629 straipsnio 1 dalyje numatyt? atlyginim? 104 savaites, net jei jo darbo sutartis per t? laik? pasibaig?.“

Pagrindin?s bylos faktin?s aplinkyb?s ir prejudicinis klausimas

13

Nyderland? pilietis A. Salemnik nuo 1996 m. dirbo sanitaru ir dal? laiko rentgenologu bendrov?s Nederlandse Aardolie Maatschappij duj? gavybos platformoje. Ši platforma yra už Nyderland? teritorini? vanden? rib?, ta?iau Nyderland? kontinentiniame šelfe, maždaug 80 km nuo Nyderland? pakrant?s.

14

2004 m. rugs?jo 10 d. A. Salemink persik?l? ? Ispanij?.

15

Prieš išvykdamas ? Ispanij? A. Salemink buvo apdraustas privalomuoju draudimu pagal ZW, kurio 3 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad asmuo, dirbantis ne Nyderland? teritorijoje, nelaikomas pagal darbo sutart? dirban?iu asmeniu, nebent gyvena Nyderlanduose ir jo darbdavys taip pat gyvena arba yra ?steigtas šioje valstyb?je nar?je.

16

Persik?l?s ? Ispanij? A. Salemink nebetenkino min?to 3 straipsnio 2 dalyje nustatytos gyvenamosios vietos s?lygos, tod?l nebebuvo apdraustas privalomuoju draudimu nuo nedarbingumo.

17

Nuo 2004 m. spalio 4 d. A. Salemink buvo ?trauktas ? savanoriškojo draudimo sistem?, ta?iau v?liau šis jo draudimas nutrauktas, nes jis nesumok?jo ?mok?. Tolesni A. Salemink bandymai 2006 m. gr?žti ? savanoriškojo draudimo sistem? buvo nes?kmingi, nes šiuos formalumus jis prad?jo per v?lai.

18

2006 m. spalio 24 d. A. Salemink susirgo ir 2007 m. rugs?jo 11 d. papraš? nedarbingumo išmokos pagal WIA nuo 2008 m. spalio 24 d.

19

Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen (Pagal darbo sutart? dirban?i? asmen? draudimo valdymo institutas, toliau – UWV) š? prašym? atmet? motyvuodamas tuo, kad A. Salemnik nedarbingumo atsiradimo momentu, t. y. 2006 m. spalio 10 d., nebuvo apdraustas privalomuoju draudimu. Kadangi jis nuo 2004 m. rugs?jo 10 d. gyvena ne Nyderlanduose, UWV nusprend?, kad nuo to momento jis neb?ra apdraustas privalomuoju draudimu.

20

Rechtbank Amsterdam A. Salemink tvirtino, kad jam priklauso nedarbingumo išmoka remiantis Reglamentu Nr. 1408/71, anot jo, taikomu Nyderland? kontinentiniame šelfe, kuris turi b?ti

traktuojamas kaip Nyderland? teritorijos dalis.

21

Šiuo klausimu jis nurodo Sociale Verzekeringsbank (Socialinio draudimo fondas, toliau – SVB) nuo 2006 m. sausio 1 d. vykdom? politik?, kuri paremta 1994 m. birželio 29 d. Teisingumo Teismo sprendimu Aldewereld (C-60/93, Rink. p. I-2991) ir pagal kuri? darbuotojai, dirbantys Nyderland? kontinentiniame šelfe, laikomi apdraustais Nyderland? socialiniu draudimu.

22

Prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateik?s teismas ši? politik? apib?dina taip:

„SVB mano, kad Reglamento (Nr. 1408/71) II antraštin? dalis taikoma tada, kai darbuotojas gyvena Bendrijos teritorijoje, bet Bendrijos teritorijoje ?sisteigusio darbdavio yra ?darbintas už Bendrijos teritorijos rib?. Šiuo klausimu SVB iš (1984 m. liepos 12 d. Teisingumo Teismo sprendimo) Prodest (237/83, Rink. p. 3153) ir (min?to) Sprendimo Aldewereld motyv? kildina s?lyg?, kad prieš prad?damas darb? ne Bendrijos teritorijoje darbuotojas turi b?ti apdraustas toje valstyb?je nar?je, kurioje yra ?sisteig?s jo darbdavys, arba kad darbuotojas, remiantis tos valstyb?s nar?s nacionalin?s teis?s aktais, b?t? apdraustas tol, kol dirba ne Bendrijos teritorijoje. Jei viena iš ši? s?lyg? tenkinama, SVB mano, kad tuo metu, kol darbuotojas dirba ne Bendrijos teritorijoje, taikomi darbdavio valstyb?s nar?s teis?s aktai.“

23

UWV nusprend?, kad persik?l?s ? Ispanij? A. Salemink nebeatitiko privalomojo draudimo reikalavim?.

24

Prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateik?s teismas abejoja d?l Reglamento Nr. 1408/71 taikymo nagrin?jamam kontinentiniam šelfui. Jis kelia klausim?, ar nereikia atskirti teritorij?, kuriose galioja valstyb?s nar?s suverenitetas, ir teritorij?, kuriose valstyb? nar? gali ?gyvendinti ribotas suverenias teises, ta?iau taip pat gali ši? teisi? ne?gyvendinti, kaip, prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateikusio teismo nuomone, ir pasirinko Nyderlandai d?l socialin?s apsaugos teis?s kontinentiniame šelfe. Taigi kyla klausimas, ar kontinentiniame šelfe ?gyvendindama funkcin? jurisdikcij? valstyb? nar? gali skirtingai traktuoti jame dirban?ius darbuotojus ir darbuotojus, dirban?ius tos valstyb?s teritorijoje.

25

Prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateik?s teismas pritaria, kad UWV atsisakymas gali b?ti nesuderinamas su laisvo darbuotoj? jud?jimo principu, nes A. Salemnik neteko privilegijos, kuria naudojosi gyvendamas Nyderlanduose. Ta?iau teismas kelia klausim?, ar š? nesuderinamum? švelnina aplinkyb?, kad A. Salemink tur?jo galimyb? apsidrausti savanoriškai ir ja pasinaudojo.

26

Galiausiai prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateik?s teismas pažymi, kad gyvenamosios vietos s?lyga, ?tvirtinta ZW 3 straipsnio 2 dalyje, yra problemiškas kriterijus, nes gali lemti diskriminacij? d?l pilietyb?s.

27

Tokiomis aplinkyb?mis Rechtbank Amsterdam nusprend? sustabdyti bylos nagrin?jim? ir pateikti Teisingumo Teismui š? prejudicin? klausim?:

„Ar Europos bendrijos teis?s nuostatoms, kuriomis ?gyvendinamas laisvas darbuotoj? jud?jimas, ypa? Reglamento Nr. 1408/71 I ir II antraštini? dali? bei EB 39 ir 299 straipsni? <...> nuostatoms, prieštarauja tai, kad darbuotojas, Nyderlanduose ?sisteigusio darbdavio ?darbintas už Nyderland? teritorijos rib? Nyderland? kontinentiniame šelfe esan?iame stabiliame ?renginyje, nedraudžiamas nacionaliniuose ?statymuose numatytu darbuotoj? draudimu tik d?l to, kad gyvena ne Nyderlanduose, o kitoje valstyb?je nar?je (šiuo atveju Ispanijoje), net jei jis turi Nyderland? pilietyb? ir gali naudotis savanoriškuoju draudimu iš esm?s tokiomis pa?iomis s?lygomis, kurios taikomos privalomajam draudimui?“

D?l prejudicinio klausimo

28

Savo klausimu prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateik?s teismas iš esm?s klausia, ar Reglamento Nr. 1408/71 nuostatos ir EB 39 straipsnis turi b?ti aiškinami taip, kad draudžiama situacija, kai darbuotojas, dirbantis valstyb?s nar?s kontinentiniame šelfe esan?iame stabiliame ?renginyje, nedraudžiamas toje valstyb?je nacionaliniuose socialinio draudimo ?statymuose numatytu privalomuoju draudimu tik d?l to, kad gyvena ne toje, o kitoje valstyb?je nar?je.

29

Šiuo klausimu reikia priminti, kad pagal Reglamento Nr. 1408/71 13 straipsnio 2 dalies a punkt? valstyb?s nar?s teritorijoje pagal darbo sutart? dirban?iam asmeniui taikomi tos valstyb?s teis?s aktai, net jeigu jis gyvena kitos valstyb?s nar?s teritorijoje.

30

Ta?iau galimyb? taikyti min?to 13 straipsnio 2 dalies a punkt? ir S?jungos teis? apskritai tokioje byloje, kaip nagrin?jamoji, gin?ija ir Nyderland? vyriausyb?, ir UWV, nes nagrin?jama profesin? veikla atliekama duj? gavybos platformoje, esan?ioje Nyderland? kontinentiniame šelfe, už Nyderland? teritorini? vanden? rib?. Nyderland? vyriausyb? ir UWV šiuo klausimu tvirtino, kad Reglamento Nr. 1408/71 teritorin? taikymo sritis yra tik nacionalin? teritorija. Prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateik?s teismas taip pat abejoja d?l galimyb?s taikyti S?jungos teis? nagrin?jamame kontinentiniame šelfe.

31

Šiuo atžvilgiu svarbu atsižvelgti ? tarptautin?s teis?s normas ir principus, susijusius su kontinentinio šelfo teisiniu režimu.

32

1969 m. vasario 20 d. sprendime (vadinamosios Šiaur?s j?ros kontinentinio šelfo bylos, Recueil des arrêts, avis consultatifs et ordonnances, 1969, p. 3, 19 punktas) Tarptautinis Teisingumo Teismas išsak? savo nuomon? d?l pakrant?s valstyb?s teisi? ? kontinentin? šelf?, kuris yra nat?ralus jos teritorijos t?sinys po vandeniu. Teismas nusprend?, kad šios teis?s egzistuoja ipso facto ir ab initio d?l tos valstyb?s suvereniteto šioje teritorijoje ir d?l šio suvereniteto prat?simo – galimyb?s ?gyvendinti jos suverenias teises tirti j?ros dugn? ir eksploatuoti j?ros gamtos išteklius.

33

Iš J?r? teis?s konvencijos 77 straipsnio matyti, kad pakrant?s valstyb? naudojasi suvereniomis teis?mis ? kontinentin? šelf?, kiek tai susij? su jo tyrimu ir jo gamtos ištekli? eksploatavimu. Šios teis?s yra išimtin?s: jei pakrant?s valstyb? nevykdo kontinentinio šelfo tyrim? ar neeksploatuoja jo gamtos ištekli?, niekas negali imtis tokios veiklos be pakrant?s valstyb?s aiškaus sutikimo.

34

D?l dirbtini? sal?, ?rengini? ir statini? kontinentiniame šelfe pasakytina, kad pagal J?r? teis?s konvencijos 80 straipsn? ir šios konvencijos 60 straipsn? pakrant?s valstyb? turi išimtin? teis? juos statyti, leisti ir reglamentuoti j? statyb?, naudojim? ir eksploatavim?. Pakrant?s valstyb? turi išskirtin? jurisdikcij? tokioms dirbtin?ms saloms, ?renginiams ir statiniams.

35

Kadangi valstyb? nar? savo kontinentiniame šelfe turi suverenitet?, nors ir funkcin? ir ribot? (šiuo klausimu žr. 2007 m. kovo 29 d. Sprendimo Aktiebolaget NN, C-111/05, Rink. p. I-2697, 59 punkt?), darbas šiame kontinentiniame šelfe esan?iuose stabiliuose ar plaukiojan?iuose ?renginiuose tiriant ir (arba) eksploatuojant gamtos išteklius, siekiant taikyti S?jungos teis?, turi b?ti laikomas darbu tos valstyb?s teritorijoje (šiuo klausimu žr. 2002 m. vasario 27 d. Sprendimo Weber, C-37/00, Rink. p. I-2013, 36 punkt? ir 2005 m. spalio 20 d. Sprendimo Komisija prieš Jungtin? Karalyst?, C-6/04, Rink. p. I-9017, 117 punkt?).

36

Taigi valstyb? nar?, besinaudojanti ekonomine prerogatyva tirti ir (arba) eksploatuoti savo kontinentinio šelfo dalyje esan?ius išteklius, negali netaikyti S?jungos teis?s nuostat?, kuriomis užtikrinamas laisvas darbuotoj?, dirban?i? tokiuose ?renginiuose, jud?jimas.

37

Nusta?ius, kad S?jungos teis?, ypa? Reglamentas Nr. 1408/71, taikytina valstyb?s nar?s kontinentiniame šelfe, reikia išnagrin?ti, ar pagal š? reglament? ir EB sutarties nuostatas, susijusias su laisvu darbuotoj? jud?jimu, draudžiama, kad tokioje situacijoje, kaip antai A. Salemnik, esantis asmuo neb?t? apdraustas privalomuoju draudimu d?l to, kad persik?l? ? Ispanij?.

38

Šiuo atžvilgiu pabr?žtina, kad Reglamento Nr. 1408/71 13 straipsnio 2 dalies a punkto vienintelis tikslas – nurodyti taikytinus nacionalin?s teis?s aktus asmenims, dirbantiems pagal darbo sutart? valstyb?s nar?s teritorijoje. Šios nuostatos tikslas n?ra nustatyti teis? ar pareig? draustis pagal socialin?s apsaugos sistem? arba vienoje ar kitoje šios sistemos srityje buvimo s?lygas. Kaip ne kart? savo praktikoje nurod? Teisingumo Teismas, šios s?lygos turi b?ti nustatomos kiekvienos valstyb?s nar?s teis?s aktuose (žr., be kita ko, 1982 m. rugs?jo 23 d. Sprendim? Koks, 275/81, Rink. p. 3013, ir 2005 m. liepos 7 d. Sprendimo van Pommeren-Bourgondiën, C-227/03, Rink. p. I-6101, 33 punkt?).

39

Ta?iau, nors valstyb?s nar?s išlaiko kompetencij? nustatyti draudimo savo socialin?s apsaugos sistemose s?lygas, j? vykdydamos jos turi laikytis S?jungos teis?s, ypa? Sutarties nuostat?,

susijusi? su laisvu darbuotoj? jud?jimu (šiuo klausimu žr. 1990 m. geguž?s 3 d. Sprendimo Kits van Heijningen, C-2/89, Rink. p. I-1755, 20 punkt? ir 2000 m. lapkri?io 23 d. Sprendimo Elsen, C-135/99, Rink. p. I-10409, 33 punkt?).

40

Tod?l, pirma, šios s?lygos negali lemti to, kad nacionalin?s teis?s aktai, kaip antai nagrin?jami pagrindin?je byloje, b?t? netaikomi asmenims, kuriems jie taikytini pagal Reglament? Nr. 1408/71, ir, antra, privalomojo draudimo sistema turi b?ti suderinama su EB 39 straipsnio nuostatomis (šiuo klausimu žr. min?t? sprendim? Kits van Heijningen 20 punkt? ir van Pommeren-Bourgondiën 39 punkt?).

41

Reglamento Nr. 1408/71 13 straipsnio 2 dalies a punkte aiškiai nustatyta, kad valstyb?s nar?s teritorijoje pagal darbo sutart? dirban?iam asmeniui taikomi tos valstyb?s teis?s aktai, „net jeigu jis gyvena kitos valstyb?s nar?s teritorijoje“. Ši nuostata b?t? pažeista, jei valstyb?s nar?s, kurioje dirbama pagal darbo sutart?, teis?s aktuose nustatyta gyvenamosios vietos s?lyga b?t? taikoma min?tame 13 straipsnio 2 dalies a punkte nurodytiems asmenims norint apsidrausti privalomuoju draudimu. Ši? asmen? atžvilgiu pagal ši? nuostat? gyvenamosios vietos s?lyga pakei?iama s?lyga, paremta darbu atitinkamos valstyb?s nar?s teritorijoje (žr. min?to Sprendimo Kits van Heijningen 21 punkt?).

42

Taigi Reglamento Nr. 1408/71 13 straipsnio 2 dalies a punktui prieštarauja nacionalin?s teis?s aktai, kaip antai nagrin?jami pagrindin?je byloje, pagal kuriuos darbuotojas, dirbantis valstyb?s nar?s kontinentiniame šelfe esan?ioje duj? gavybos platformoje draudžiamas arba nedraudžiamas privalomuoju draudimu šioje valstyb?je, remiantis gyvenamosios vietos kriterijumi.

43

Be to, konstatuotina, kad pagal tokius nacionalin?s teis?s aktus šioje valstyb?je negyvenantys darbuotojai, kaip antai A. Salemnik, atsiduria mažiau palankioje pad?tyje nei joje gyvenantys darbuotojai j? socialinio draudimo Nyderlanduose atžvilgiu, tod?l šie aktai pažeidžia EB 39 straipsnyje užtikrint? laisvo jud?jimo princip?.

44

Nors Teisingumo Teismas min?to Sprendimo van Pommeren-Bourgondiën 40 punkte neatmet? galimyb?s, kad gyvenamosios vietos s?lyga, kuri turi b?ti tenkinama, kad b?t? galima toliau taikyti privalom?j? draudim? tam tikrose socialin?s apsaugos srityse, atitinka EB 39 straipsn?, A. Salemnik suteikta galimyb? apsidrausti savanoriškuoju draudimu negali paneigti šio sprendimo 43 punkte konstatuoto teiginio. Formalumai, kuriuos savo iniciatyva turi atlikti valstyb?je nar?je negyvenantys darbuotojai, norintys apsidrausti savanoriškuoju draudimu, ir su tokiu draudimu susij? suvaržymai, kaip antai prašymo apsidrausti pateikimo termin? laikymasis, yra aplinkyb?s, d?l kuri? toje valstyb?je negyvenantys darbuotojai, turintys galimyb? apsidrausti tik savanoriškuoju draudimu, atsiduria mažiau palankioje pad?tyje nei joje gyvenantys darbuotojai, kurie draudžiami privalomuoju draudimu.

45

Tod?l ? pateikt? klausim? reikia atsakyti, jog Reglamento Nr. 1408/71 13 straipsnio 2 dalies a punktas ir EB 39 straipsnis turi b?ti aiškinami taip, kad pagal juos draudžiama situacija, kai

darbuotojas, dirbantis valstyb?s nar?s kontinentiniame šelfe esan?iame stabiliame ?renginyje, nedraudžiamas toje valstyb?je nar?je nacionaliniuose socialinio draudimo ?statymuose numatytu privalomuoju draudimu tik d?l to, kad gyvena ne toje, o kitoje valstyb?je nar?je.

D?l bylin?jimosi išlaid?

46

Kadangi šis procesas pagrindin?s bylos šalims yra vienas iš etap? prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateikusio teismo nagrin?jamoje byloje, bylin?jimosi išlaid? klausim? turi spr?sti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastab? pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyr? min?tos šalys, n?ra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (didžioji kolegija) nusprendžia:

1971 m. birželio 14 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 1408/71 d?l socialin?s apsaugos sistem? taikymo pagal darbo sutart? dirbantiems asmenims, [savarankiškai dirbantiems asmenims] ir j? šeimos nariams, judantiems Bendrijoje, iš dalies pakeisto ir atnaujinto 1996 m. gruodžio 2 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 118/97, iš dalies pakeistu 1998 m. birželio 29 d. Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1606/98, 13 straipsnio 2 dalies a punktas ir EB 39 straipsnis turi b?ti aiškinami taip, kad pagal juos draudžiama situacija, kai darbuotojas, dirbantis valstybei narei priklausan?iame kontinentiniame šelfe esan?iame stabiliame ?renginyje, nedraudžiamas toje valstyb?je nar?je nacionaliniuose socialinio draudimo ?statymuose numatytu privalomuoju draudimu tik d?l to, kad gyvena ne toje, o kitoje valstyb?je nar?je.

Parašai.

(*1) Proceso kalba: oland?.